

Onemocnění nohou u seniorů v ambulantní péči

Mgr. Marie Holubová, Ph.D.^{1,2}, Mgr. Iva Machková, Dis.^{3,4}, Mgr. Kristýna Šoukalová, Ph.D.¹

¹Katedra ošetrovatelství, Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Pardubice

²Ortopedické oddělení, Pardubická nemocnice, Nemocnice pardubického kraje, a. s., Pardubice

³ProMedicus Home Care Services s. r. o., Vysočina

⁴Ortopedie Hlinsko, s. r. o.

Úvod: Článek prezentuje přehled nejčastějších onemocnění, která se mohou vyskytnout na nohou u seniorů. Jsou popsány nálezy na nohou, které jsou rozděleny do třech oblastí podle příčiny jejich vzniku na dermatologické, podiatrické a ortopedické vady.

Cíle: Cílem článku je popsat nejčastější patologické nálezy a subjektivní potíže vyskytující se na nohách sledované skupiny seniorů z ortopedické ambulance.

Metody: Data byla získána metodou pozorování a dotazování. Vzorek respondentů tvořilo 138 osob ve věku 65 let a více.

Výsledky: Patologie na nohách úzce souvisí s výskytem systémových chorob, zejména onemocnění pohybového, kardiovaskulárního systému a diabetu mellitu. Ze subjektivních potíží seniorů byly dominantní bolest a křeče, z fyzikálního vyšetření suchá kůže, snížená citlivost a otoky nohou. Pozorování odhalilo, že téměř 80 % sledovaných seniorů mělo na nohách hyperkeratózu a 67 % nehtovou mykózu. K nejčastějším ortopedickým nálezům patřily zejména deformity prstů (65 %), poruchy nožní klenby (47 %) a hallux valgus (41 %).

Závěr: V oblasti péče o nohy seniorů jsou velké rezervy v edukaci i samotné péči o nohy seniorů se sníženou soběstačností. Mít v péči seniory s adekvátně hydratovanými, upravenými a nebolestivými nohama, které nevykazují známky ortopedické, vaskulární, dermatologické či podiatrické choroby, by mělo být cílem každého zdravotníka.

Klíčová slova: onemocnění nohou, subjektivní obtíže, senior, ortopedická ambulance.

Foot disease in the elderly in ambulatory care

Introduction: The article presents an overview of the most common diseases that can occur on the feet of the elderly people. Findings on the feet are described, which are divided into three areas according to the cause of their occurrence: dermatological, podiatric, and orthopedic defects.

Objectives: The aim of the article is to describe the most common pathological findings and subjective problems occurring on the legs of the observed group of elderly people from the orthopedic clinic.

Methods: Data were obtained through observation and questioning. The sample of respondents consisted of 138 people aged 65 and over.

Results: Leg pathology is closely related to the occurrence of systemic diseases, especially diseases of the musculoskeletal system, cardiovascular system, and diabetes mellitus. Among the subjective problems of the elderly people, pain and spasms were dominant, while physical examination showed dry skin, reduced sensitivity, and leg swelling. The observation revealed that almost 80 % of the monitored seniors had hyperkeratosis on their feet and 67 % had nail mycosis. The most common orthopedic findings included finger deformities (65 %), foot arch disorders (47 %) and hallux valgus (41 %).

Conclusion: In the field of foot care for the elderly people, there are great reserves in education, including the care of the feet of the elderly with reduced self-sufficiency. Taking care of seniors with adequately hydrated well-groomed and painless feet that do not show signs of orthopedic, vascular, dermatological or podiatric diseases should be the goal of every healthcare professional.

Key words: foot disease, subjective problems, senior, orthopedic clinic.